

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 64/2024-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/90/2013 a proti postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5To/42/2019 a sp. zn. 5To/1/2021 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/90/2013 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **7 000 eur**, ktoré jej **j e** Okresný súd Banská Bystrica **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Okresný súd Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **530,85 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

- Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 64/2024-18 z 1. februára 2024 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky

doručenú mu 11. decembra 2023, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/90/2013 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5To/42/2019 a sp. zn. 5To/1/2021 (ďalej spolu aj „napadnuté konanie“). Navrhuje tiež, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľke bolo uznesením Prezídia Policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Východ, ČVS: PPZ-92/BOK-VY-2010 z 5. mája 2010 vznesené obvinenie pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva a následne 15. marca 2011 bola podaná obžaloba č. XIV Gv 19/10-297. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovateľka uvádza, že vec bola uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3Ndt 7/2011 z 11. mája 2011 odňatá Okresnému súdu Košice I a prikázaná na prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Nitra. Následne uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndt 12/2013 zo 6. novembra 2013 bola trestná vec odňatá a prikázaná okresnému súdu, u ktorého sa nachádza 10 rokov. Okresný súd prvým uznesením sp. zn. 3T/90/2013 z 2. októbra 2014 obžalobu odmietol. Predmetné rozhodnutie bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 5To/1/2015 zo 17. marca 2015 zrušené a okresnému súdu bolo uložené vo veci ďalej konať a rozhodnúť. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3T/90/2013 zo 6. decembra 2018 (ďalej len „oslobodzujúci rozsudok“) bola sťažovateľka v celom rozsahu spod obžaloby oslobodená. Krajský súd rozhodol o podanom odvolaní prokuratúry uznesením sp. zn. 5To/1/2021 zo 14. januára 2021, ktorým oslobodzujúci rozsudok zrušil a trestnú vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Okresný súd podľa sťažovateľky ani po vrátení veci krajským súdom nepostupuje v napadnutom konaní plynule a bez prietahov a jej sťažnosť pre nečinnosť súdu podľa § 55 a nasl. Trestného poriadku bola vyhodnotená ako opodstatnená.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka namieta, že bez akéhokoľvek zákonného skutkového a právneho základu po jej oslobodení oslobodzujúcim rozsudkom, nehládajac na jej námietky, sa proti nej vedie 14 rokov nezákonné trestné konanie za skutky, ktorých sa mala dopustiť v roku 2010. V napadnutom konaní navyše vykonávala väzbu, a teda rýchlosť konania by mala byť o to viac prioritná. Poukazujúc na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k problematike zbytočných prietahov, zdôrazňuje, že celková dĺžka napadnutého konania (14 rokov) bez právoplatného skončenia veci je nezákonná a neprípustná.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a krajského súdu

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

4. Okresný súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti sp. zn. Spr 408/23 z 2. januára 2024, ktoré si ústavný súd vyžiadal podľa § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ešte v rámci predbežného prerokovania veci priznal, že trestná vec sťažovateľky stále nie je právoplatne skončená.

5. K veci sa vyjadrila aj zákonná sudkyňa, ktorej bol súdny spis jej pridelený 28. februára 2019 a 16. apríla 2019 ho predložila na rozhodnutie krajskému súdu o podaných odvolaniach prokurátora a spoluobžalovaných sťažovateľky. Uznesením krajského súdu sp. zn. 5To/42/2019 z 5. januára 2021 bola vec sťažovateľky vylúčená zo spoločného konania na samostatné konanie, ktoré bolo vedené pod novou spisovou značkou 5T/1/2021. Uznesením krajského súdu sp. zn. 5To/1/2021 zo 14. januára 2021 bol oslobodzujúci rozsudok okresného súdu sp. zn. 3To/90/2013 vo výroku III zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol (súdny spis bol okresnému súdu vrátený 4. marca 2021, pozn.).

5.1. K samotnému postupu v konaní zákonná sudkyňa uviedla, že 15. februára 2022 vyzvala strany, aby sa vyjadrili k zmene v obsadení senátu a rozsahu dokazovania, ktoré má byť vykonané, na čo sťažovateľka uviedla, že nesúhlasí so zmenou predsedu senátu a žiada zopakovať všetky vykonané dôkazy. Sťažovateľka sa nezúčastnila ani na jednom z riadne nariadených hlavných pojednávaní uskutočnených 13. júna 2023 a 19. septembra 2023, svoju neúčasť ospravedlnila a súhlasila, aby sa hlavné pojednávanie uskutočnilo v jej neprítomnosti. Podľa zákonnej sudkyne od pridelenia súdneho spisu sťažovateľka neuviedla, ktorého hlavného pojednávania sa zúčastní alebo nezúčastní (prostredníctvom obhajcu požiadala o vypočutie, pozn.), neuviedla, ktorému z obhajcov má konajúci súd doručovať písomnosti, pojednávaní sa pravidelne zúčastňujú dvaja z celkovo piatich zvolených obhajcov. Naposledy riadne nariadené termíny hlavných pojednávaní na 23. október 2023, 27. október 2023 a 30. október 2023 museli byť zrušené, keďže sťažovateľka svoju neúčasť ospravedlnila zo zdravotných dôvodov a nesúhlasila, aby sa konalo v jej neprítomnosti. Vo veci sú nariadené pojednávania na 19. marec 2024, 22. marec 2024 a 26. marec 2024. Na záver vyjadrenia zákonná sudkyňa poukázala na to, že mnohé podania sťažovateľky bránili plynulému postupu súdu, avšak ponecháva na úvahu ústavného súdu, aký vplyv má správanie sťažovateľky pri uplatňovaní jej práv na priebeh a plynulosť trestného konania.

III.2. Vyjadrenie krajského súdu:

6. Krajský súd vo svojom stanovisku sp. zn. Spr 98/2024 z 28. februára 2024, ktorého súčasťou bolo aj vyjadrenie predsedu senátu, uviedol, že trestná vec sťažovateľky a ďalších obžalovaných napadla na krajský súd 24. apríla 2019 a po jej prerozdelení v senáte 5To (po odchode pôvodného sudcu spravodajcu do dôchodku k 1. júlu 2019, pozn.) sa senát snažil v nej riadne konať, pričom sťažovateľka opakovane vznášala námietky zaujatosti a po rozhodnutí o nich bol nariadený termín verejného zasadnutia na 10. september 2020, ktorý bol ako po žiadosti sťažovateľky

odročený na 15. október 2020. Po tom, čo sťažovateľka vznesla ďalšiu námietku zaujatosti, sa verejné zasadnutie uskutočnilo 19. novembra 2020. O troch spoluobžalovaných, ktorí nenamietali senát, krajský súd právoplatne rozhodol, pričom konania sťažovateľky a obžalovaného Majerníka vylúčil na samostatné konanie (sp. zn. 5To/1/2021) a po zrušení rozsudku a vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie uznesením z 5. januára 2021 bol spis okresnému súdu doručený 20. januára 2021.

6.1. Podľa krajského súdu tento nenesie na priet'ahoch v danej veci žiadnu vinu, keď sťažovateľka aktívnym konaním využívala svoje obhajobné práva, ktoré mohli čiastočne ovplyvniť celkovú dĺžku konania.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, lebo na základe podaní účastníkov je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

8. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote, spočíva v konštatovaní nečinnosti okresného súdu a krajského súdu s dôrazom na skutočnosť, že v čase podania ústavnej sťažnosti v napadnutom konaní nebolo o obžalobe sťažovateľky právoplatne rozhodnuté a že sa proti nej vedie nezákonné trestné konanie 14 rokov za skutky, ktorých sa mala dopustiť v roku 2010, čo považuje za neprípustné.

9. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľka využila sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku a krajský súd uznesením sp. zn. 3NTro 1/2023 (4NTro) z 19. júna 2023 konštatoval jej dôvodnosť.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru ESĽP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 120/2018) a môžu byť ústavným súdom posudzované spoločne.

11. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie označeného základného práva ústavný súd vychádza aj zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, ale aj osoba, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ktoré nastupuje až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 118/2019).

12. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť v každom súdnom konaní (teda i v trestnom konaní) taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán (III. ÚS 233/2021). Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jeho odročenia. Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa (v danom prípade

pre sťažovateľku), vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v civilných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania (m. m. II. ÚS 32/03, III. ÚS 183/05, I. ÚS 652/2023).

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu:

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, správanie účastníka (strany) súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07) a v tejto súvislosti ústavný súd znova opakuje, že primeraná lehota na konanie v trestných veciach sa musí posudzovať prísnejšie, a to práve v dôsledku mimoriadne citel'ného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený (II. ÚS 32/03, III. ÚS 655/2014, I. ÚS 153/2021).

14. V konkrétnom posudzovanom prípade sťažovateľky ústavný súd nepostupoval striktne podľa uvedených kritérií, a to pre neprimeranú dĺžku trestného konania (14 rokov od vznesenia obvinenia a 13 rokov od podania obžaloby) s absenciou právoplatného rozhodnutia vo veci. Takéto neprimerane dlhé konanie zo strany všeobecného súdu *prima facie* odôvodňuje vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a rovnako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vo vzťahu k strane, ktorá je subjektom takéhoto konania.

15. Ústavný súd vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní konštatuje, že už zo samotnej dĺžky vedeného trestného konania (v čase rozhodovania ústavného súdu v trvaní 14 celkovo, z toho 13 rokov od podania obžaloby a viac ako 3 roky od ďalšieho zrušenia rozhodnutia odvolacím súdom a vrátenia spisu prvostupňovému súdu) bez potreby podrobného skúmania jednotlivých časových úsekov medzi procesnými úkonmi možno vyvodit', že vo veci konajúci súd nie celkom rešpektoval zásadu rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a spôsobil tak extrémne priet'ahy, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné.

16. Okresný súd sa síce v ostatnom čase snaží vo veci konať uskutočňovaním hlavných pojednávaní, keď naposledy nariadené termíny hlavných pojednávaní na 23. október 2023, 27. október 2023 a 30. október 2023 museli byť zrušené, keďže sťažovateľka svoju neúčast' ospravedlnila zo zdravotných dôvodov a nesúhlasila, aby sa konalo v jej neprítomnosti; nateraz sú vo veci nariadené termíny hlavného pojednávania na 19. marec 2024, 22. marec 2024 a 26. marec 2024, na ktorých má byť vykonané ďalšie dokazovanie.

17. Ústavný súd na tomto mieste poukazuje na svoju judikatúru, že ani právne či skutkovo sebenáročnejší prípad nesmie trvať v právnom štáte dlhú dobu (m. m. I. ÚS 688/2014, I. ÚS 434/2021, I. ÚS 405/2022). Ospravedlnit' dĺžku trestného konania v trvaní 14 rokov nemôže však ani skutočnosť, že sťažovateľka sa často nezúčastňovala na hlavných pojednávaniach

a rovnako často vznášala námietky zaujatosti, a takéto správanie taktiež neprispieva k včasnejšiemu právoplatnému ukončeniu jej trestného stíhania, a tým k odstráneniu jej právnej neistoty a v dôsledku toho aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

18. Vo vzťahu k poznámke okresného súdu týkajúcej sa pandémie ochorenia COVID-19 ústavný súd na doplnenie pripomína, že pandémia mohla byť dôvodom ojedinelej nečinnosti súdu trvajúcej kratší čas. Aj s prihliadnutím na predmet konania a jeho význam pre sťažovateľku (IV. ÚS 266/2022) obmedzenia, ktoré si vyžiadala pandémia COVID-19, mohli mať síce nepriaznivý vplyv na vybavovanie vecí vnútroštátnymi súdmi, v zásade to však nemôže zbaviť štát všetkej zodpovednosti za nadmernú dĺžku predmetného konania (sťažnosť vo veci Q a R proti Slovinsku, č. 19938/20, rozhodnutie z 8. 2. 2022, § 80).

19. Trestná vec sťažovateľky v čase rozhodovania ústavného súdu stále nie je právoplatne skončená, dokonca ani len rozhodnutá. Termíny ďalších hlavných pojednávaní sú nariadené v mesiaci marec 2024, je však otázne, či už bude môcť dôjsť aspoň k vyhláseniu rozsudku. Takto potom ani snaha okresného súdu v danom čase postupovať v konaní plynule a vec priebežne prejednať nič nemení na záveroch ústavného súdu, že celková neprimeraná dĺžka trvania predmetného trestného konania vedeného súdom prvej inštancie výrazne vybočila z rámca požiadavky dosiahnutia konečného rozhodnutia vo veci v primeranej lehote a že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k neprimeraným prieťahom, čím bolo nesporne zasiahnuté do ústavne zaručeného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu:

20. K namietanému postupu krajského súdu v nadväznosti na body 6 a 6.1. tohto nálezu ústavný súd pripomína, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Ústavný súd tak poskytuje ochranu namietanému základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 342/08). Predmetné právne názory ústavného súdu sú akceptované aj judikatúrou ESEP (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 61 až 65; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

21. Hoci ani postup krajského súdu v napadnutom konaní nemožno považovať za úplne ideálny, keď o odvolaní sťažovateľky a ostatných spoluobžalovaných, ako aj o odvolaní prokurátora rozhodoval od 24. apríla 2019 do 2. januára 2021, v čase podania ústavnej sťažnosti 11. decembra 2023 bola vec už viac ako dva roky mimo rozhodovacej sféry krajského súdu (od 20. januára 2021, pozn.), čím nebola splnená podmienka podania ústavnej sťažnosti v čase, keď prieťahy v konaní ešte trvajú a postupom krajského súdu už ani nemohlo k porušovaniu sťažovateľkou označených práv dochádzať.

22. S ohľadom na svoju konštantnú judikatúru ústavný súd tiež opakovane pripomína, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné prieťahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (m. m. I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 156/2019, I. ÚS 411/2020).

23. Z týchto dôvodov ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky vo vzťahu k postupu krajského súdu nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

24. Nad rámec veci ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (napr. IV. ÚS 517/2021) považuje za potrebné dodať, že pri hodnotení toho, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, EŠLP posudzuje dĺžku konania ako celok bez ohľadu na jednotlivé fázy konania (pozri napr. o. i. rozsudky EŠLP vo veciach *Bubláková proti Slovenskej republike* z 15. 2. 2011, *Čičmanec proti Slovenskej republike* z 28. 6. 2016). Treba však podotknúť, že EŠLP vo svojom rozhodovaní koná proti Slovenskej republike ako porušovateľovi práv a z toho dôvodu posudzovaná dĺžka konania ako celok je relevantná. Pri posudzovaní veci ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy ústavný súd koná proti konkrétnemu porušovateľovi práv sťažovateľa v čase podania ústavnej sťažnosti. Ak sťažovateľom označený porušovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti vo veci sťažovateľa už rozhodol, nemohol byť v čase podania ústavnej sťažnosti porušovateľom práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov za predpokladu, že sa mu vec súdom inej inštancie nevrátila na ďalšie konanie.

25. Sťažovateľka mala dostatočný časový priestor napadnúť ústavnou sťažnosťou porušenie svojich práv v čase, keď porušovateľ (v danom prípade krajský súd) mal dispozíciu s vecou, a nie až *ex post*, keď už dĺžku konania (vzhľadom na skončenie veci u neho) nemohol nijako ovplyvniť. Ústavný súd síce pri konkrétnych okolnostiach úplne nevyklučuje aj spočítavanie dĺžky konania u rôznych porušovateľov (napr. IV. ÚS 81/2019, I. ÚS 103/2019, I. ÚS 282/2019), v tomto konkrétnom prípade však o taký prípad nejde.

26. Keďže napadnuté konanie nie je stále právoplatne skončené, bolo by namieste prikázať okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov [čl. 127 ods. 2 druhá veta ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Keďže sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti túto požiadavku nevzniesla, ústavný súd súc v zmysle § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, povinnosť konať bez zbytočných prieťahov okresnému súdu uložiť nemohol.

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

27. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 eur. Ústavný súd pri rozhodovaní o tomto návrhu vychádzal zo zásad spravodlivosti

aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu. Berúc do úvahy charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty s'ťažovateľky a všetky okolnosti daného prípadu vrátane využitia príslušných procesných inštitútov jej obrany (vznášanie námietok zaujatosti, pozn.) a častého ospravedlňovania sa z účasti na hlavných pojednávaniach, majúc na zreteli, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd považoval priznanie sumy 7 000 eur za primerané finančné zadost'učinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu s'ťažovateľky nevyhovet (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

28. S'ťažovateľka, i keď je sama advokátkou, si uplatnila náhradu trov konania pred ústavným súdom z titulu trov právneho zastúpenia ustanoveného právneho zástupcu 530,85 eur za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2023 plus dvakrát režijný paušál, ktoré sa jej ústavný súd rozhodol podľa § 73 zákona o ústavnom súde priznať.

29. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Advokátovi patrí náhrada trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia, podanie ústavnej s'ťažnosti a replika s'ťažovateľky) v hodnote 2 x 208,67 eur a režijný paušál 2 x 12,52 eur. K náhradám je potrebné pripočítať DPH v sadzbe 20 % zo sumy 442,38 eur, t. j. sumu 88,47 eur. Trovy konania tak predstavujú sumu spolu 530,85 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

31. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 7. marca 2024

Miloš Maďar
predseda senátu